

Slovenski dom

Štev. 76.

V Ljubljani, ponedeljek 2. aprila 1939.

Leto IV

Odločilni dnevi za bodočnost Jugoslavije in njenih narodov:

Predsednik vlade Cvetković v Zagrebu

Prvi razgovori z dr. Mačkom o sporazumu - jutri

Zagreb, 2. aprila. b. Danes popoldne ob 16.50 se je pripeljal z brzovlakom v Zagreb predsednik vlade Dragiša Cvetković. Na kolodvoru so ga pričakovali podban g. Mihaldžić, zagrebski župan Pejčić, armadni poveljnik general Pantelija Jurišić ter veliko število časnika.

Po pozdravih na kolodvoru se je predsednik vlade Dragiša Cvetković odpeljal s svojim spremstvom v vilo na Rebru pri Gradčanih, kjer bo med svojim bivanjem stanoval. Z avtomobili so ga spremljali tudi številni časniki. Nekoliko pred šesto uro se je predsednik vlade odpeljal v mesto ter obiskal predsednika b. HSS dr. Vlad. Mačka na njegovem stanovanju na Prilazu.

Dragiša Cvetković se je zadržal v razgovoru z dr. Vladkom Mačkom deset minut, nakar se je vrnil na Rebro. Ob pol 19 je dr. Maček vrnil obisk predsedniku vlade Dragiši Cvetkoviću.

Jutri dopoldne bo prva konferenca med predsednikom vlade in dr. Vladkom Mačkom na Rebru.

Ob današnjem obisku pri dr. Mačku ni razgovoru med njim in Dragiši Cvetkovićem prisostvoval nihče drugi. Predsednik vlade je takoj po svojem prihodu sporočil podbanu Mihaldžiću, da je nakazal dvesto tisoč dinarjev za revne kmete v Hrvatskem Zagorju.

Nemški narodni socializem in odpadništvo

»Das schwarze Korps«, glasilo nemških SS oddelkov — politične policije, ki jo vodi minister Himmler — razpravlja v številki z dne 23. marca o stališču narodnega socializma do potujčevanja in narodnega odpadništva, s posebnimi ozirom na novi položaj, ki je nastal v Nemčiji po zasedbi Češke in Moravske. Med drugim pravi naslednje:

»Narodni socializem ne more in ne bo nikdar poizkušal pomenjevanja kakega tujega naroda, ker bi bilo pomenjevanje neumestno in v protislovju z narodnosocialističnim nazorom. Kar je bilo pred letom 1933, bistvo imperialistične (osvojevalno - nasilne) politike, kar si je dovoljevala tudi najslabša in najmanjša država do svojih sibejših manjšin, tega mogočnega Nemčija ne bo nikdar začela. Nemška politika se ne prilagaja vsakokratnim prilikam, marveč hodi svoja naravna, od usode določena pota. Mi bi ne mogli ustvariti nauka o plemenu in ga ne zastopati, mi bi ne mogli narodnosti postavljati v osrčje naših razmotiranj in dejanj, mi bi ne mogli varovati pravice nemških manjšin v svetu, če bi želeli ali dopuščali, da se umetno delajo iz Nemcev Nemci.

Nam tudi ni potrebno — kakor morda drugim narodom — da se mastimo in napihujemo s tujo krvjo. Ne mogli bi obstati pred bodočnostjo, če bi nas bilo strah, da naš narod sam nima moči za to, da napolni nemški življenjski prostor s mesom od svojega mesa in s krvjo od svoje lastne krvi. Čeh, ki bi bil tako neznačajan, da bi se naglo spremenil v Nemca, bi tudi kot titularni Nemec ne imel nič boljšega značaja. Lepo se zahvaljujemo za prirastek po odpadnikih, ki bi bili morda pripravljeni z nami deliti srečo, a ne bi stali nikdar na naši strani, če bi skupno z nami morali nositi bremena.

Romunski zunanji minister bo obiskal Berlin, Rim, Pariz in London

Bukarešta, 2. aprila. o. Romunska vlada je danes izdala uradno poročilo, ki pravi, da bo zunanji minister Gafencu v drugi polovici meseca aprila odpotoval v inozemstvo. Vse kaže, da bo g. Gafencu obiskal Berlin, Rim, Pariz in London ter imel razgovore s uradnimi zastopniki omejenih držav.

Italijani v Tunisu ne uživajo narodnih pravic, katere jim gredo, zato gora francoskega ministrskega predsednika Daladiera ne odgovarja resnici v tem delu, ko je govoril o položaju Italijanov v Tunisu, piše tuniški list »Unione«.

Belgrad, 2. aprila. m. Z jutranjim brzovlakom je odpotoval v Zagreb predsednik vlade in notranji minister Dragiša Cvetković, ki bo imel sestanek s predsednikom bivše HSS dr. Mačkom. G. Cvetković se je pripeljal na postajo okoli 9. Poleg številnih domačih in tujih časnika so ga na postaji pozdravili pravosodni minister dr. Viktor Ružič, finančni minister Vojin Djuričić in poštni minister Jovan Altiparmaković, ki je predsednika vlade spremljal v vlaku do Zemuna. Predsednik vlade g. Cvetković je bil zelo dobro razpoložen in se je razgovarjal s člani vlade, pred odhodom pa se je z vsemi rokoval ter je pozdravljen od vseh navzočih stopil v svoj salonski voz.

Z današnjim odhodom v Zagreb je

predsednik vlade g. Cvetković dovolj jasno pokazal, da bo v celoti izpeljal vso svojo napoved v pogledu reševanja hrvatskega vprašanja. S samim nastopom nove vlade je napovedal, da je v našem notranjem političnem življenju nastopil preobrat. To je pozneje še bolj jasno potrdila izjava kraljevske vlade, zatem pa govori, ki jih je imel predsednik vlade Cvetković v skupščini in v senatu za proračunske razprave. V vseh svojih mislih je predsednik vlade poudarjal, da bo hrvatsko vprašanje reševal hitro ter bo to vprašanje zgrabil z vso resnostjo. Preden je predsednik vlade začel s samim reševanjem hrvatskega vprašanja, je ustvaril predvsem potrebno razpoloženje. V ta namen je med drugim predložil kraljevemu

namestništvu v podpis ukaz, s katerim je bilo amnestiranih okoli 170.000 volilnih prestopkov. Od tega jih je bilo samo v savski banovini 50.000. Poleg tega so bile na osebna posredovanja popravljene še druge krivice, ki so jih tu in tam prizadejali posameznim uradnikom. Kakor hitro pa je sedanja vlada spravila skozi skupščino in senat proračun ter ga uzakonila, se je predsednik vlade takoj lotil reševanja hrvatskega vprašanja ter je zaradi tega danes odpotoval v Zagreb. Tja ga spremljajo želje vseh rodoljubov, da bi njegovo poslanstvo uspelo ter da bi se država po vseh zablodah našega notranjopolitičnega življenja v zadnjih dvajsetih letih notranje doela uredila in utrdila. Zaradi tega vsa tukajšnja javnost nestrno pričakuje prvih poročil iz Zagreba.

Obisk polskega zunanjega ministra v Londonu:

Vojaška in obrambna pogodba med Anglijo in Poljsko

Varšava, 2. aprila. Poljski zunanji minister Beck je odpotoval danes popoldne s svojim spremstvom iz Varšave skozi Nemčijo v London. Beck bo s svojim spremstvom prispel v London v ponedeljek zvečer. Ministra g. Becka je sprejel predsednik republike g. Moscicki. Slovesu sta prisostvovala tudi predsednik vlade general Skladkowski in maršal Ridy-Smigly.

Glede tega obiska v Londonu prevladuje mnenje, da se bodo angleški državniki pri tej priliki s poljskim zunanjim ministrom natančno dogovorili glede oblike angleške pomoči za Poljsko, katero je v petek slovesno obljubil predsednik vlade Chamberlain. Dogovorili se bodo tudi o pogojih, ki jih bo v zameno za angleško pomoč morala izpolniti Poljska. Ker bi Poljska kljub svojim bodočim tesnim vezem s Francijo in Anglijo rada ohranila znošno razmerje z Nemčijo, se zdi, da ne bo podpisala kake skupne obrambne izjave s drugimi državami, marveč da bo sklenila samo z Anglijo dvostransko vojaško in obrambno pogod-

bo, s čimer bo usoda Zahodne Evrope nujno vezana z usodo Vzhodne Evrope.

Potovanje polkovnika Becka v London poljski tisk zelo živahno razlaga. Poljski listi podčrtavajo, da je Poljska bolj kakor kdajkoli odločena braniti neodvisnost svoje politike. Poudarjajo pomen izjave britanskega ministrskega predsednika Chamberlaina glede obveznosti, ki jih je prevzela Velika Britanija nase v korist poljske države. Te obveznosti pomenijo močno potezo v delu za mir. Poljska bo tudi v bodoče znala ohraniti neodvisnost svoje zunanje politike. Potovanje polkovnika Becka v London bo predvsem potrdilo redne britansko-poljske odnose. Poljska bo v bodoče delala, da svoje koristi spravi v soglasje s koristmi ostalih držav. Polkovnik Beck bo za svojega obiska v Londonu poleg razprave o mednarodnih vprašanjih obudil tudi prijateljsko, ki veže Poljsko z Veliko Britanijo in Francijo. Nemški odločitveni krogi so podčrtali, da dejstvo, da je Velika Britanija dala Poljski jamstva, položaja ni spremenilo.

Zadnje uradno poročilo Francovega poveljstva:

„Vojna v Španiji je končana“

Burgos, 2. aprila. Španske radijske postaje so oddale zadnje poročilo vrhovnega nacionalističnega vojnega poveljstva, ki se glasi:

»Ker so danes nacionalistične čete zajele in razorožile poslednjo rdečo armado, so dosegle svoj zadnji cilj in je s tem vojna končana.

General Franco.

Po tem kratkem razglasu so se po vsej Španiji razvile navdušene manifestacije za generala Franca in za novo Španijo. Manifestacije so se ponavljale tudi danes, ko so bile po vsej državi službe božje v zahvalo, da je Španija po dveh letih in pol trpljenja rešena vojne in revolucije.

Po vkorakanju nacionalistov v Madrid so oblasti bivšega ministra Besteira aretirale v ministru za finance. Odpeljali so ga v njegovo stanovanje, kjer je pod stalnim nadzorom. Proti Besteiru je uvedena preiskava. Prvotno je bilo

določeno, da ga bodo postavili pred vojno sodišče. Ker pa morajo njegovo zadevo proučiti posebno nepristransko in zahteva taka preiskava mnogo časa, bodo z njim drugače ravnali. Za vodstvo preiskave je določen poseben sodnik major. Preiskav se bo nanašala na sledeče točke: 1. Na odgovornost, ki jo ima Besteiro kot organizator revolucionarne stavke leta 1917 in kot eden izmed ustanoviteljev socializma v Španiji. 2. Zaradi stališča, ki ga je zavzel 14. aprila 1921 ob začetku republike ter 18. julija 1936 ob začetku vojne. 3. Na vrsto in cilj razgovorov, ki jih je Besteiro imel z angleškimi političnimi osebnostmi ob času, ko je zastopal v Londonu rdečo vladno kronanjo Nj. Vel. kralja Jurija VI., in 4. na vlogo, ki jo je igral za državljanske vojne, zlasti pa za časa poslednjih dogodkov v Madridu, ko je bil ustanovljen svet narodne obrambe.

Kdo širi lažne in vznemirljive vesti o položaju naše države

Hude obtožbe pos. Pantiča proti bratu bivšega ministrskega predsednika Stojadinoviča

Belgrad, 2. aprila. m. Poslanec JRZ Dragoslav Pantič je včeraj izročil predsedniku skupščine naslednja vprašanja, naslovljena na predsednika vlade in notranjega ministra g. D. Cvetkoviča:

Gospod predsednik! V delu tujega tiska, posebno pa še v nekaterih francoskih listih, se zadnje dni objavljajo docela izmišljene in zlobne vesti o naši državi in o njenih odnosih s sosednimi državami.

Vse te lažne in zlobne vesti, ki so plod organizirane gonje proti naši državi, imajo za cilj koristiti mračnim načrtom rušilcev miru in izzivalcem nezaupanja med narodi.

Kakor vam je, gospod predsednik, gotovo dobro znano, v tej čenikarski gonji proti naši državi najaktivneje sodeluje agencija Fournier, ki se s svojimi izmišljenimi vestmi posebno trudi, da bi lažljivo predstavila odnose dobrega sosedstva in prijateljstva, ki obstoji med nami in našimi sosedi.

Agencija Fournier ima svoje dopisništvo v Belgradu, ki ga vodi g. Dragomir Stojadinović, narodni poslanec in ravnatelj lista »Vreme«, ki je hkratu šef belgrajskega dopisništva francoske Agence économique et financière. Poslovni odnosi med agencijo Fournier in Agence économique so dobro znani tudi širši javnosti, ker tako eno kakor drugo agencijo vodi iste osebe. Med njimi pariški bankir g. Coulon, častnikar g. Ussar, oba francoska državljana judovskega rodu, in nedavni odpuščen uradnik zunanjega ministrstva Milan Švarc, naš državljan, prav tako judovskega rodu. Vse navedene osebe so v poslovni zvezi z Dragomirjem Stojadinovičem, poslancem in ravnateljem lista »Vreme«. Znano je, da so oni lastniki tudi ene-

ga dela akcij podjetja »Vreme« d. d.

Agencija Fournier ima v Belgradu res svojega posebnega dopisnika, francoskega častnika g. Wernerja Ramondija, toda on je po svojem lastnem priznanju samo uradnik g. Dragomirja Stojadinoviča, ki po svoji volji vodi dopisništvo omenjene agencije.

Na podlagi zgoraj navedenega mi je čast, da vas zaprosim, gospod predsednik, da mi blagovolite pisмено odgovoriti na sledeča vprašanja:

1. Ali vam je znano, da vodi belgrajsko dopisništvo francoske agencije Fournier, ki po načrtu širi v tujini francoske agencije Fournier, ki po načrtu širi v tujini Dragomir Stojadinović, poslanec in ravnatelj lista »Vreme«, kakor tudi to, da so pisarne dopisništva omenjene agencije v poslopu podjetja »Vreme« d. d.?

2. Ali vam je znano, da se po belgrajskem dopisništvu agencije Fournier odnose iz pisarn, ki so v poslopu podjetja »Vreme« d. d., širijo ogabne klevete, katere izrablja organizirana klevetniška gonja proti naši državi?

3. Kaj mislite ukreniti, da se ta zelo škodljiva gonja proti Jugoslaviji zatne in da se z odločnimi ukrepi zavarujejo koristi države in preprečijo nadaljnja razširjevanja razburjajočih vesti o naši državi v tujem tisku?

Blagovolite sprejeti, gospod predsednik, tudi ob tej priliki zagotovilo moje posebno spoštovanje.

Dragoslav Pantič, poslanec.

Poslanec Dragomir Stojadinović je brat in sodelavec bivšega ministrskega predsednika dr. Milana Stojadinoviča.

Vesti 3. aprila

Hitlerjev sobotni govor v Wilhelmshafenu razlaga ves današnji evropski tisk in pravi, da je Hitler v njem odredel Angliji pravico, da bi obsojala ali se sploh zanimala za nemška dejanja, da Nemčija ni za svojo politiko nikomur odgovorna, da pomenijo angleška prizadevanja poskus za politično ter vojaško obkolitev Nemčije, ki ga Nemčija ne bo dopustila, da Nemčija ne bo nobenega tujega ozemlja, da ne bo podjarmila nobenega naroda, da hoče mir, da bo pa takoj z orožjem udarila po vsakomur, ki bi se ji zdel kakorkoli nevaren...

Nemški listi ostro napadajo francosko sodstvo in francoske odvetnike, ker je svetovno znani pariški odvetnik Moro Gaffieri, ki je zagovarjal šestkratnega morilca Weidmanna, po rodu Nemca, v zagovoru grdo prijemal nemški narod in postavil Weidmanna za izrazitega predstavnika nemškega plemena. Nemški listi se čudijo, kako je take reči celo v Franciji mogoče nekažno govoriti.

Italijanski časopisi hvali Hitlerjev govor, češ da je Hitler v njem jasno orisal angleško hinavsko politiko, ki na eni strani govori o miru, na drugi strani pa z vsemi silami dela na to, da bi zavrla in onemogočila nemške težnje. Govor je jasno pokazal, kdo hoče v Evropi napadati, pravi italijanski tisk.

Predsednik francoske republike Lebrun in predsednik vlade Daladier sta danes govorila ob odkritju spomenika pokojnemu predsedniku Loubetu v Montelimaru. Loubet je bil tisti predsednik, ki je ustvaril prijateljsko zvezo med Anglijo in Francijo, zvezo, ki postaja vse odločilnejša in za mir pomembnejša zlasti danes, kar sta oba govornika tudi lepo poudarjala.

Načelnik francoskega generalnega štaba Gamelin je na zboru rezervnih častnikov sredi dežja, da francoska vojska ni bila nikdar tako močna in dobra, kakor je danes. Njeno poveljstvo je enotno in razpolaga z ogromnimi izkušnjami.

Poljski primas kardinal Hlond je izročil voditelju države maršalu Rydz-Smiglemu pismo poljskih škofov glede njihovega stališča do poljske notranje in zunanje politike. V njem škofje poudarjajo voljo svojih vernikov, da bodo z vsemi silami in sredstvi branili svojo svobodno državo.

V Tokiu bodo v kratkem ustanovili francosko-japonsko družbo za pospeševanje medsebojne trgovine. Delovanje te družbe bo imelo tudi velik politični pomen. Ustanovitev take organizacije priča, da skušata Anglija in Francija tudi Japonsko navezati nase predvsem z gospodarskimi koristmi.

Angleški uradni krogi bodo svoje mnenje o zadnjem Hitlerjevem govoru povedali šele, ko bo vlada natančno proučila besedilo govora v vseh podrobnostih. Današnji londonski tisk ostro razpravlja o tem govoru in pravi, da je bil namenjen predvsem Nemcem, ki ne poznajo pravega političnega položaja na svetu. Tujini pa po mišljenju angleških listov ni ta govor povedal nič novega in pomeni dejansko umor Nemčije, spricho zadnjih angleških korakov.

Hitler ne bo naredil tiste napake, ki jo je zagrešila bivša Nemčija, ko je šla v vojno in s tem uničila vso svojo politično borbo. Če bi nova Nemčija začela vojno, bi to pomenilo zanjo konec — piše v razlagi Hitlerjevega govora varšavski, Nemcem naklonjeni »Kurier Poranny«.

Demonstracije za priključitev k Nemčiji so bile danes v Eupenu in Malmedyu, pokrajinah, ki sta bili po svetovni vojni priključeni k Belgiji. Demonstrantje so nosili zastave s kljukastim križem in vpili. Policija ni posredovala, pač pa je belgijska vlada protestirala v Berlinu proti temu, da radijska postaja v Kölnu hujša prebivalstvo v teh dveh pokrajinah.

Načelnik angleškega generalnega štaba Gort je po večdnevem bivanju v Franciji, kjer je imel važne vojaške posvete, danes z letalom odpotoval v London.

394 ljudi je bilo ubitih prve tri mesece letošnjega leta v Palestini.

Iz angleške delavske stranke so izključili dva poslanca, si eto si prizadevala ustanoviti v Angliji ljudsko Angleški vojni minister Hore Belisha je povedal o izjavi glede jamstva za poljske meje naslednje: »S tem je spregovorila naša država. S kakšnim ponosom smo poslušali glas, ki je privrel iz srca angleškega naroda.«

Od tu in tam

Avtomobilska razstava in razstava društva za ceste sta bili v soboto odprti v prostorih belgrajškega velesejma ob navzočnosti zastopnikov kralja, vlade, zastopnikov vseh veroizpovedi ter zastopnikov gospodarskega življenja. Uvodni govor je imel predsednik velesejske uprave M. Stanovjevič, za njim pa je avtomobilsko razstavo odprli trgovinski minister Tomić, a razstavo za ceste gradbeni minister dr. Miha Krek.

Pravnega referenta zagrebške Delavske zbornice je pred tremi dnevi napadla ob izhodu iz palače zbornice skupina 30 delavcev. Tistega dne je bila v prostorih zbornice seja predstavnikov delavskih in nameštenskih organizacij, a na njej bi moral podati pravno poročilo Milivoj Magdič. Predstavniki delavskih organizacij pa so pred pričetkom seje izjavili, da se bodo odstranili od posvetov za tako dolgo, dokler bodo vedrili v Delavski zbornici ljudje Magdičevega kova. Zares so zapustili zborovanje, toda zvečer, ko je Magdič odhajal iz zbornice, ga je pred vrati napadla skupina 30 ljudi in ga pretepla. Hujših posledic je Magdič rešil policijski stražnik. Preiskava je dognala, da je bil nekaj dni poprej izglasovan med delavskimi delegati sklep, da bodo dejansko obračunali z vsemi tistimi, ki so se izjavili proti komunistični taktiki v delavskih ustanovah.

Na tajinstven način sta bila zastrupljena zakonca Ivan in Jagica Pavletič iz Erdeljske Tišine pri Sisku. V pelek sta obadva skupaj z 18 letno hčerko večerjela. Sredi noči pa se je Pavletič zbudil, ker mu je postalo slabo. Hčerka ga je hitro odpeljal v bolnišnico, toda tam je mož zjutraj umrl kljub vsemu trudu zdravnikov. Ko pa se je hčerka z žalostno novico vrnila domov, je našla v globoki nezavesti tudi mater. Pa tudi ta je takoj po prevozu v bolnišnico izdihnila, ne da bi prišla le za trenutek k zavesti. Dogodek je dal oblastem povod, da so uvedle preiskavo, notranje organe žrtve pa poslale v preiskavo zagrebškemu higienskemu zavodu. Verjetno je, da ima dogodek zvezo s spori, ki sta jih zakonca imela z ocnom Joso Milakovičem, ki jima je prepuštil posestvo ter si izgovoril preužitek. Zadnja leta pa se je starček vedno prepiral in jezil, čeprav sta mu Pavletiča skrbno stregla.

S strahovitim mučenjem je šest maskiranih razbojnikov izsililo denar iz bogatega kmeta Mladena Cvetkoviča iz Donje Studene pri Nisu. O prvem mraku, ko je kmet sedel s svojo ženo k večerji, so vdrl v hišo razbojniki in jima zagrozili s smrtno, če brž ne izročita denarja. Ker sta se obadva branila, so ju začeli razbojniki neumljeno mlati s puškinih kopit. Ker kljub temu niso izsilili, kar so hoteli, so obadva položili na tla in ju z noži zbadali tako dolgo, da sta izdala skrivališče denarja. Potem so pobrali 17 tisočakov in pobeželi.

Klub »štiridesetih mučnikov« so ustanovili v Somborju moške, ki so jim boljše polovice odrekale poslušnost in same prevzele vaje v roke. Ti »copatarji« so hoteli narediti iz vsega šalo in prav na dan »40 mučnikov« so ustanovili svojo družino in ga po dnevu ustanovitve tudi pomenovali. Postavili so si za glavni cilj to, da bodo med seboj zbirali prostovoljne prispevke za podpora revnim otrokom. V mestu je ta šala izzvala veliko veselja in dvotipov.

V bolnišnico za umobolne je belgrajsko sodišče poslalo morilca Kresimirja Blaževića, ki je bil skoro pred letom brez pravega povoda streljal v družbo svojih prijateljev na belgrajski postaji ter dva ubil, dva pa težko ranil. Psihiatri so pri Blaževiću ugotovili dedno obremenjenost, kajti njegov oče je bil strasten alkoholik in zraven še ječun, kar je pustilo svoje uničujoče posledice na otrokih. Zdravniki so dejali, da Blažević za svoje dejanje ni odgovoren in zato ga je sodišče oddalo v umobolnico.

Zaradi psa je padla Hoveška glava v Sismanovcih pri Prokuplju. Milan Mladenović je bil pred letom v svojem vinogradu ubil psa, ki je bil last Aleksandra Denića. Zaradi tega sta si bili obe družini v jezi. Ko pa je pred dvema dnevi ome Denić prišel pozno ponoči domov, je vzel sekuro, rekoč, da bo ubil Mladenovića. Najprej je razbil vsa okna, nato pa poizvil Mladenovića, naj pride ven, če ima korajžje. Mladenović je pograbil sekuro in skočil skozi okno. Ob izizvalu se je znašel tako nenadejano, da je Denić prestrašen obstal. To priliko pa je Mladenović izrabil in s sekuro nasprotnika pobil do smrti.

Družbo za prodajo poljedelskih strojev sta v Belgradu pred dobrim letom ustanovila bivši Dušan Leo Deutsch in uradnik v hotelu »Palace« Bogomir Megušar. Izgovorila sta si tako, da bo naročila nabiral Deutsch in si od pripadajoče provozije pridržal 65%, ostalo pa bo prejel Megušar. Ker je bil Deutsch nemški državljani, je moral novo ustanovitev trditi prijaviti na ime Megušarja. Tako je šel na deželo in nabiral naročila za najboljša tovarna poljedelskih strojev v Evropi. Nabral je okrog 500.000 din are, a strojev naročnikom ni dobavil. Nazadnje je prišel pred sodišče, kjer pa ni mogel dokazati, da bi bil sploh pooblaščen nabirati za razne tovarne naročila. Razprava je bila preložena, da bo omogočeno Deutschu dokazati, da je imel pravo zastopstvo.

Združenje tovarnarjev letalskih delov in motorjev je imelo svoje zborovanje v Belgradu. Lastniki odn. ravnatelji teh tovarn so ugotovili, da domača proizvodnja letal in letalskih delov dobro napreduje tako količinsko kakor kakovostno. Za to govore naročila iz sosednih držav, zlasti pa njihovo zanimanje za nov tip lovskega letala Ik-3, katerega izdeluje tovarna »Ikarus«. Obenem so tovarnarji sklenili udeležiti se mednarodne letalske razstave v Milanu, ki bo jeseni. V resoluciji se zavzemajo za zgraditev skladišč surovin, ki so v letalstvu neizogibno in nujno potrebne ter omogočanje večjih nabavk v tujini, zlasti za predmete, ki so potrebni, da se doseže pri novih letalih čim večja brzina.

Strašen pokol je so med seboj uprizorili Arnavti v Sazliji blizu Uroševca. Družini Jošarevič in Asanovič sta bili sprti. Ko je šel preko Jošarevičeve njive Ebedin Asanovič, ga je Jošarevič nagrahnil, skočil nadenj in mu zaril nož v trebuh. Na vpitje Asanovino so prihiteli njegovi sorodniki Fejzul, Abidin in Redžep ter oboroženi s sekirami in noži vdrli v hišo Jošarevičev. V hiši so bili Bajram, Čazim in Rifat. Vnela se je prava bitka. Bajram je najprej ubil Fejzula Asanoviča, nato pa še Redžepa. Vpričo dveh mrličev, ki sta ležala pred njimi, je njihova kri še bolj zavrela. Ko se je boj končal, je ležal na tleh mrtev še Osman Asanovič. Jošarevič pa so bili vsi težje ranjeni.

»N mav čez izaro«

Zakon o nadziranju kmečkih gospodarstev

S 1. aprilom je stopil v veljavo zakon, ki naj bi zajamčil izvedbo druge nemške gospodarske štiriletko na področju kmetijskega gospodarstva. Namen tega zakona je ta, da se bo morala vsa plodna zemlja čim bolj intenzivno obdelovati in da se prepreči vsako malomarno gospodarjenje.

Odredba ne zadene dednih kmetij, ker vsebuje postopek proti malomarnim kmetom že postava o dednih kmetijah sama. Vsa ostala obdelana zemlja pa je podvržena temu zakonu. Za obdelovanje pripravna zemlja se mora po tej odredbi na vsak način in pod vsakimi pogoji izrabiti do skrajnih možnosti. Zakon prepušča sodnjam in njim dodeljenim strokovnjakom, da v nujnih slučajih odredijo vse, kar smatrajo za potrebno.

V slučajih malomarnega obdelovanja zemlje ima sodnja štiri možnosti postopka. Če je kakšna kmetija ali zemljišče slabo obdelano, potem sodnja na predlog okrožnega kmečkega vodje opozori lastnika pisмено ali ustmeno, naj bolje gospodari. Določi se mu gotov rok, do katerega mora nedostatke v gospodarstvu odpraviti. Če se temu pozivu ne odzove, so predvidene kazni do 1.000 mark ali do 6 tednov zapor. Če je bil opomin brezuspešen, sme sodnja na predlog dežel. kmečkega vodje določiti nadzorstvo nad zamejnim gospodarstvom največ za dobo 4 let. Upravitelj razpolaga z vsem, kar spada h kmetiji. Nanj preidejo tudi vse pravice. Če se pokaže tudi ta izhod kot nezadosten, lahko sodišče izroči zamenjano posestvo v najem strokovnjaku izvežani osebi. Ako lastnik s prisilnim najemnikom ne bi hotel skleniti najemniške pogodbe, določi podrobnosti pogodbe sodišče same. Pod to odredbo ne spadajo pašniki in planine Vzhodne marke. — Sodišče lahko odredi ustmeno razpravo in nudi posestniku možnost zagovora. Tudi

pritožbe na višja sodišča so mogoče, vendar izključno samo na stroške prizadetega posestnika z malomarno obdelano zemljo. — Po tej odredbi je dejansko mogoče razlaščiti kmete, proti katerim je mogoč očitok o malomarnem obdelovanju rodovitne zemlje.

V preteklem letu je bilo v celovškem okraju od 2256 novorojenčkov 807 nezakonskih, v velikovškem pa 225 od 769 in v šmohorskem 66 od 406. Vzporedna s številom nezakonskih otrok se giblje tudi otroška umrljivost, ker nezakonski otroci navadno niso deležni tako skrbne nege kakor zakonski. Narodno-socialistična dobrodelna organizacija NSU namerava urediti za Koroško 245 pomožnih uradov, ki naj bi zakonskim in nezakonskim materam nudili prvo pomoč. Ta socialna akcija ima namen zmanjšati v deželi umrljivost otrok.

Občinski uradi zbirajo statistične podatke o številu oskrbovanih oseb v posameznih gospodinstvih. Na podlagi teh podatkov bodo trgovci sestavili seznam svojih odjemalcev ter določili količino masti ter surovega masla za posamezna gospodinstva.

Bače, Dobje, Loče in okolica Baškega jezera dobijo vodovod. Vsaka vas dobi skupen studenec, posamezniki pa bodo od glavnega vodovoda lahko speljali vodo v svojo dom. Stroški vodovoda so preračunani na 160.000 mark. Od teh bo država nosila 65%.

Na vzhodnem obrežju Baškega jezera je država kupila od sosesk Zgornje Borovlje in Pečnica 48 ha zemlje. Na tem prastoru namerava zgraditi šolo za narodno-socialistične voditelje »Führerschule«. Šola je zamišljena kot moderen internat z vsem komfortom, ki bo lahko sprejel do 400 učencev. — Na polotoku pred Bačami pa namerava zgraditi veliko delavsko okrevališče.

Močvirje med Bačami in Maloščami bodo izsušili. Stroški so preračunani na 326.000 mark, od katerih je obljubila država nositi 85%.

Občni zbor mariborske Zimskošportne podzveze

Danes dopoldne je bil v hotelu Orel občni zbor Mariborske zimskošportne podzveze, ki ga je vodil predsednik Gnus. Poveljstvo mesta je zastopal podpolkovnik Maslač, Touring-klub in »Putnik« ravnatelj Loss, mestno občino ravnatelj Rodošek, Tujskoprometno zvezo inž. Slajmer, zastopnik Zimskošportne zveze pa je bil Golubovič.

Bil je to 10. občni zbor. Predsednik Gnus je podal kratek pregled dela v teh 10 letih. Brez sredstev, brez razumevanja pri občinstvu in pri merodajnih činiteljih se je začelo delo mariborske podzveze, rodilo pa je kljub temu nenavadne uspehe. MZSP si je pridobila ogromne zasluge za popularizacijo zimskega športa in zimskega športa in zimskega turizma na našem Pohorju. Glavno delo se zadnja leta osredotočuje v ribniškem pohorskem kotu, kjer so terenske in snežne prilike najugodnejše in kjer je z izgradnjo številnih modernih domov podana možnost še večjega razvoja. MZSP pa ni zapostavljala tudi drugih krajev. Prav tako je poveljala pozornost razvoju zimskega športa v Celju in njegovem področju ter v drugih zimskošportnih centrih. Posebno preteklo leto je bilo plodovito. Višek so tvorile pač velike tekme za podzvezno in za zvezno prvenstvo v alpski kombinaciji. MZSP je dokazala, da je dorasla vsem takim nalogam.

Tajniško poročilo je podal Konič. V podzvezi je včlanjenih 18 društev in sicer 12 športnih klubov, 5 podružnic SPD in 1 tujskoprometno

V nekoliko vrstah nam poročajo iz Pariza

Kardinali in volitve papeža. Takole se glasi naslov članka, ki ga je objavil neki tukajšnji list, katerega imenujejo tudi »špeis kartac«. Ta listič je namenjen našim izseljencem in izhaja skoro vsak teden. Pisan je v srbohrvatskem jeziku, ima pa tudi nekaj novic pisanih v nekakšni »slovenščini«. Za primer te čiste »slovenščine« objavljamo naslednji članček, ki je jasen dokaz, kako nekateri za to poklicani skrbje v vseh ozirih za naše izseljence. Članek se dobesedno glasi takole: Danes so začele v Vatikanu volitve novega Papeža in je zanimivo znati, kdo ima pravico voliti, namreč kdo vse more biti kardinal. Kardinali imenuje Papež — navadno samo visoke duhovnike, škofe, nadškofe, ampak ima tudi pravico imenovati, druge, neduhovnike, kako je večkrat bil slučaj pred stolimi leti, ko su Papeži imenovali še le desetletne prinčce svojih kraljevskih prijateljev. Kardinalov je dve vrste. Eni ki prebivajo na Vatikanu, takozvani kardinali kurije (Rimska kurija) in drugi — največ polovina — iz drugih držav in narodov. Tudi od tistih je zmirl večina iz Italije in je zmirl bila komaj tretina kardinalov neitalijanov. Poslednji kardinal (in tudi edini naše krvi) iz jugoslovanskega ozemlja je bil v prošlem stoletju, zagrebški škof Mihajlovič. — Zanimivo je, kakšni slovenski ljudje sede v redakciji tega lista, da servirajo tako čudovito solato našim izseljencem.

Oče, morilec šestih otrok, sodil tudi sebi. — Brezposelni soboselkar Pavel Devillechaise je bil vojni invalid. Z ženo, ki je zadnje čase zahtevala ločitev zakona, ker je bil mož tudi pijanec, sta imela 10 otrok, od katerih jih je bilo 6 doma pri očetu. Družina je prejemala sicer vsakomesečno nagrado, toda bila je prenamajna, da bi oče mogel preživljati otroke in da bi še njemu kaj ostalo za pijaco. Zato je sklenil narediti konec. V soboto zjutraj je sicer lepo odpravil dva otroka v šolo. Ko se je pa vrnil v stanovanje, je vzel sekuro in pobil štiri najmlajše. Ko sta se imeli opoldne vrniti iz šole Marija in Lucija, ju je šel počakati. Prijel ju je za roke in ju odpeljal domov v sobo, kjer so s razbitimi glavami mrtvi ležali štirje otroci. Nič ni pomišljal. Končal je mlado življenje še tema dvema, nato pa vsem šestim pognal po eno kroglo v glavo. Nato je neznanokam izginil. Prišli so ga iskati okrog Autona. Šele v nedeljo se jim je posrečilo, da so ga prijeli in odgnali v zapor. Ko pa so zvečer prišli v celico, da bi ga prepeljali v nek drug zapor, so ga našli obešenega na oknu. Sodil si je sam.

Emil Kralj slavi v torek 25 letni jubilej svojega umetniškega dela na deskah našega Narodnega gledališča. Četrto stoletja stoji v ospredju našega odra kot nosilec in oblikovalec človeških usod. Delo, ki ga je v tej dobi opravil, ne samo kvantitativno, temveč tudi kvalitativno, ga postavlja v vrsto naših največjih narodnih umetnikov. Slavnostna predstava »Živi mrtvec«, v kateri igra jubilar vlogo Fedje Protasova, bo v operi. Vstopnice so tudi tam v prodaji.

Obvestila

Izpiti za elektroinštalaterje. Zbornica za TOI v Ljubljani objavlja, da sprejema prijave k izpitu za elektroinštalaterje do 15. aprila t. l. Kandidati naj vložijo svoje prijave po Združenju elektroinštalaterskih obrovov v Ljubljani. Izpiti se bodo vršili v maju t. l. in bo vsak kandidat, v kolikor bodo njegove listine ustrezale zakonitim pogojem, obveščen o pripustitvi k izpitu s posebnim dopisom, v katerem bo naveden tudi točni termin izpita.

Za delavsko stanovanjsko kolonijo za Beogradom je razpisana naprava centralne kurjave, ki bo veljala nekaj nad 100.000 din, vodovodna napeljava za vsa tri poslopja bo veljala nad 200 tisoč dinarjev, električna napeljava v vseh treh poslopih pa okrog 75.000 din. Za to veliko novo stanovanjsko kolonijo, ki zlasti delavstvo težko čaka nanjo, bodo razpisana še ključavničarska, steklarska, slikarska, pleskarska in nekatera manjša dela, prav tako pa tudi vsa notranja oprema otroškega zavetišča, kamor bodo stanovalci lahko vsak dan izročili svoje otroke v zanesljivo varstvo.

Rdeči križ v Ljubljani prične takoj po Veliki noči nov bolničarski tečaj za ženske v starosti od 18 do 35 let in moške, ki niso vojni obvezanci. Predavanja in praktične vaje se bodo vršile od pol 20 do 21 po dvakrat na teden v dobi 10 tednov. Po izvršenem izpitu dobe absolventi bolničarske diplome ter se pridružijo sodelavcem Rdečega križa. Prijave se sprejemajo ob delavnikih do 5. aprila v času med 9 in 12 dopoldne in 3 in 5 popoldne v pisarni Rdečega križa, Gospodarska cesta 2-III. — Seboj je prinesel po možnosti priporočilo funkcionarjev Rdečega križa, bolničarskega odreda, zdravnikov itd. Neoporečnost je pogoj. Neuspešne prijave za prejšnji tečaj se naj obnove.

Posesniki obrežnih zemljišč na Ljubljanskem barju opozarjamo na razglas mestnega poglavarstva, da morajo najkasneje do 30. aprila t. l. odstraniti pri potokih in glavnih odvodnih jarkih vse drevje in grmovje, ki ovira odtok vode.

Turistovski klub »Skala« v Ljubljani bo imel svojo redni občni zbor dne 21. aprila v petek zvečer v klubski sobi kavarne Union.

Združenje jugoslovanskih inženirjev in arhitektov, sekcija Ljubljana, vabi svoje člane na ogled nove palače banke Slavije, ki bo v sredo, 5. aprila ob pol 16. Seestanek pred stavbiščem v Gajevi ul. Pregled je namenjen predvsem kame-nitnim oblogam in nekaterim konstrukcijskim posebnostim.

Ljubljansko gledališče

DRAMA — Začetek ob 20.

Ponedeljek, 3. aprila: Zaprtlo.

Tonek, 4. aprila: zaprtlo (Kraljeva predstava v Operi).

OPERA — Začetek ob 20.

Ponedeljek, 3. aprila: Zaprtlo.

Torek, 4. apr.: »Živi mrtvec«. Proslava 25-letnice umetniškega delovanja Emila Kralja.

Sreda, 5. aprila: »Stirje grobijani«. Red Sreda

Ribnikar kupuje

„Toti list“

Iz Maribara nam poročajo, da g. načelnik poverjenosti za socialno politiko v pok. Adolf Ribnikar, kupuje mariborski humoristični list »Toti list«. Ponuja precej visoko kupnino. Zatrjuje nam dobro poučeni krogi, da to ni kaka aprilka šala, marveč resnica.

Slikarstvo-pleskarstvo V. Zveglj

Ljubljana, Cojzova cesta 1.

Novi vzorci! — Cene vsem dostopne!

VZAJEMNA POSOJILNICA

REGISTROVANA ZADRUGA Z OMEJENO ZAVEZO

V LJUBLJANI, MIKLOŠIČEVA CESTA 7
POLEG HOTELA UNION

nudi za vse vloge popolno varnost in obrestuje nove vloge do
4% do 5% po dogovoru

Poslužite se varčevalnega krožka! Zahtevajte prospekt!

Posojilnica daje kratkoročna posojila

Šport čez nedeljo

Dan presenečenj v ligaških tekmah

SK Ljubljana je na svojem igrišču podlegla boljsemu moštvu

Današnji dan lahko po pravici smatramo za dan presenečenj. Presenečenje v Ljubljani je neprijetno — nihče ga ni pričakoval. Z današnjim porazom se je Ljubljana močno približala onim vodam, v katerih so nevarni vrtinci. Spet se bomo morali bati, da edini slovenski ligaški klub izpade. Z današnjo zmago bi ta nevarnost povsem odpadla, tako pa do zadnje tekme ne bomo vedeli, pri čem smo.

Drugo veliko presenečenje je zmaga Jugoslavije v Beogradu. Tudi tega ni nihče pričakoval. Ni pa tudi izključeno, da zna BSK ta poraz veljati celo prvo mesto. BSK je v tabeli le 3 točke pred Gradjanskim. V štirih tekmah pa zna tudi BSK utrpeti še kak poraz, saj ima še dve zelo težki tekmah z Haškom v Zagrebu in z Hajdukom doma.

Tudi v Varaždinu je le malokdo pričakoval, da bodo zmagali Sarajevčani, ki niso bogve v kako dobri formi. S tem porazom pa je Varaždincem tudi najbrže odklenalo nadaljno sodelovanje v ligi. Bomo videli kako se bodo Varaždinci držali prihodnje nedelje v Ljubljani.

V Zemunu je zmaga, kakor je bilo pričakovati Gradjanski. Zmuncem je za letos najbrže že odklenalo. Nimajo več kakšnega resnega upanja, da bi se lahko obdržali v ligi, tudi če premagajo Ljubljano, ki bo morala še igrati na njihovem igrišču. Gradjanski pa se je s svojo zmago močno približal BSKu in ni izključeno, da bi bil celo prvi, ker ima zadnje štiri tekme lažje kakor BSK.

Tudi Jedinstvo je proti pričakovanju in z razmeroma velikim rezultatom premagalo Baskovce. Za Bask se to ni prvenstveni tabeli močno pozna in je padel za dve mesti nazaj.

V Zagrebu se je prav dobro odrežal simpatični Hajduk. Premagal je Haška z 2:1 in se s to zmago močno usidral pri vrhu tabele, kjer bo tudi ostal prav gotovo. Vsekakor pa je tekmovalje z današnjimi presenetljivimi rezultati še mnogo pridobilo na zanimanju.

Slaba igra — nepotreben poraz: Gradjanski (S) : Ljubljana 2:1 (1:0)

Ljubljana, 2. aprila.

Dve točki bomo dobili danes, iz nevarnega pasu se bomo izvlekli dokončno. Tako se se tolažili optimistični podžigali, ko so hoteli okrog štirih popoldne proti igrišču SK Ljubljane.

Prav gotovo nihče med tisoč petstotimi gledalci ni mislil niti v sanjah, da bodo naši ligaši morali kar obe točki prepustiti gostom iz Skopja. Nihče med domačini, skoraj gotovo pa tudi gostje ne, saj ponavadi v Ljubljani pušajo točke celo klubi, ki so prav pri vrhu ligaške nogometne tabele.

Prišlo pa je presenečenje, grdo in nepotrebno. Ljubljana je izgubila na lastnem igrišču od nasprotnika, ki ga je sprejela s podcenjevanjem. Novinec je premagal tekmeča, ki je že leta v v ligi in ki je znan po tem, da ga je doma silno težko ugnati v kozji rog, ker je trd, temperamenten in če mu ne gre vse tako kakor bi bilo želeli, tudi dovolj oster. Gostje iz Skopja pa so naleteli na Ljubljano, ki živi lagodno kakor sredi mirne sezone, neradna, neprizadevna, graje vredno mlčanca: ti igralci so slabe sence jesenskih borev.

Moštvu sta nastopili takole: Ljubljana: Lindič, Ceglar, Bertonec, Stanko, Vodišek, Serčer, Boncelj, Janežič, Pupo, Grintal, Grozdar, Trko. Gostje so privedli postavbo: Demič, Vidović, Jovanović, Ristić, Simonović II., Simonović I., Cvetković, Bogojević, Corlika, Atanakovski in Dimitrijević.

Nekaj drži trdno in neizpodbitno: Gradjanski iz Skopja je po današnji svoji ljubljanski igri jasno in prepričljivo dokazal, da je klub, ki na noben način ne zasluži, da bi izpadel iz lige. To moštvo razumne, kaj je nogomet.

Dve, tri presenetljive poteze, nagel start, hitri, premeteni prenos v začetku igre — takoj so gledalci uvideli, da imamo pred seboj resnega in energičnega nasprotnika.

Dolgi pas, ki so ga porabljali v igri, je bil njihovo odlično orodje, ki so ga utegnili izrabiti do maksima, ker so bili hitri, pogumni in odločni in ker so se znali odlično postavljati: skoraj za razred v vseh teh stvarih presegajo naše nesmotrne, skoraj samo na goli primer navezane domačine. Njihove akcije so premišljene in bliskovite hkratu. Dober pregled nad igro je prednost, ki jo ima vsak posameznik. Odlično driblajo, pa oddajajo žogo, čim zadiši po nevarnosti, da jo bo dobil nasprotnik.

Tudi taktična plat jim v igri ni neznana. Kako spretno so organizirali zaprti igro, po doseženem голу — in ko so povišali na 2:0, so jo nemudoma spet odprli. V njihovi skupni igri je obilo inteligence. Ti študentje s skopjske filozofske fakultete so pokazali, kaj je sveža, pametna in pravi čas začeta ter izvedena kombinacija. Takoj so zagledali šanso za uspeh, vsaka akcija je bila premišljena.

In njihova brzina, njihov start? Zgledno oboje. Moštvo goji prav soliden nogomet, ki mu bo počasi priskrbel dobro zvenče ime.

Ljubljana je odpovedala. Ne Lindič, ne branilca, ne — razen deloma Erberja in nekoliko še Grintala — v napadu ni bilo moči, ki bi znala izpeljati začeto stvar z uspehom. Brez pregleda so bili vsi; za gosti so močno zaostajali tudi po prebrisanosti. Šablonska igra je bila vselej o pravem času spregledana.

Igralci skopjskega Gradjanskega so že vnaprej vedeli, kaj nasprotnik namerava. Zato so nevarnost o pravem času spregledali in jo tudi s preprostimi sredstvi odstranili.

Kaj pa ljubljanska halflinja. Na bolnem telesu je to hudo zatečena bolna peta. Serčer slab, nespreten in netočen, počasen in brez pregleda. Vodišek nepremišljen, slabo oddaja in slabše jemlje kakor je jeseni, Boncelj priden, toda njegove žoge skoraj redno prihajajo na napačen naslov. Ta halflinja za nasprotnika ne predstavlja resne ovire, ne vzdržuje nobene zveze ne z napadom ne z obrambo, le plava v terenu, prava »Badeschiff«.

Prvi polčas so bil premočni Skopjanci, v drugem je Ljubljana napadala več, čeprav nerodno in nesrečno. Ni bilo mogoče izenačiti.

Prvi gol je iz težke situacije v obratu dalo spretno levo krilo Dimitrijević v 33. minuti prvega polčasa. Lindič bi bil moral ta strel ubraniti. Nepredvidna obramba ni popravila Serčerjeve napake; Cvetković je ušel in streljal v 27. minuti drugega polčasa — 2:0 za Gradjanski. Šele v 36. minuti, ko so odnesli blesiranega Janežiča, je Erber na lep način zabil častni gol za Ljubljano — 2:1.

Sodil je z napakami, pa objektivno g. Mika Popović.

Jedinstvo : BASK 4:1 (3:1)

Beograd, 2. aprila.

Ob 2.15 popoldne se je začela nogometna tekma med Jedinstvom in Baskom. Tekmo je sodil g. Podubsky, ki je svojo nalogo dobro opravil. Gledalcev je bilo okoli 6000. Jedinstvo je zaslužno zmagovalo nad Baskom. Bask je danes slabo igral. Vso igro se moštvo ni moglo uigrati in če k temu dodamo še netočno streljanje na gol, si lahko predstavljamo pravo sliko današnjega Baska. Jedinstvo je nasprotno zaigralo zelo požrtvovalno in bojevitost. Njegovi igralci so startali na vsako žogo. Obramba je odločno in vedno pravočasno odgovarjala ter preprečila tudi vse tisto, kar se je zdelo že gotovo. Najboljši del moštva je bila obramba s vratarjem Novakom na čelu, v napadu pa je bil najboljši Živković, ki je izvrstno vodil napadalno vrsto. Večina golov je padla po njegovi zaslugi. V 21. minuti prvega polčasa je zabil prvi gol. V 32. minuti je Bask po zaslugi Laha izenačil. Jedinstvo je odločno odgovorilo in v 34. minuti je desno krilo Mastelar na prednožek Živkovića povišalo na 2:1. V 44. minuti je Živković prodiral do 16 metrov pred gol ter ostro pognal žogo v mrežo. 3:1. V drugem polčasu je Bask igral z vetrom, pa mu tudi to ni nič koristilo. Jedinstvo je bilo boljše in je v 23. minuti po zaslugi Živkovića zvišalo na 4:1. Njegova zmaga je zaslužena.

Jugoslavija : BSK 2:1 (0:0)

Po prvi igri med Jedinstvom in Baskom se je začela tekma med BSK in Jugoslavijo, ki se je končala z zaslužno zmago Jugoslavije. BSK je ostro začel igro in je v prvi minuti Glišović že zastrelil najugodnejšo priliko. Jugoslavija je takoj odločno odgovorila pa je do 5. minute zapakala še dve priložnosti. BSK je prevzel vodstvo v svoje roke in izvedel nešteto napadov, toda zaradi neodločnosti notranjih treh napadalcev, deloma pa zaradi odločne obrambe Jugoslavije so ostali vsi neizkoriščeni. Jugoslavija je napadla le sem pa tja kdaj, toda vsi njeni napadi so bili mnogo bolj nevarni kot BSK in so dali mnogo opravka ožji obrambi »plavih«.

Drugi polčas se je začel z ostrim napadom Jugoslavije po desnem krilu Saviću, ki je lepo vrnil žogo desni zvezdi Rakariju, ta pa jo je brez oklevanja poslal v mrežo. BSK je vrnil napad, vendar ni mogel preko obrambnega zidu Jugoslavije. Igra je postala čedalje bolj nervozna. Igralci so se zaletavali drug v drugega, a gola ni bilo. Jugoslavija je redkokdaj napadla, a je vsak napad pomenil nevarnost za gol. V 31. minuti je Jugoslavija v napadu po desnem krilu Saviću, ki se je boril z Lechnerjem, podala v sredo prostemu Rakariju, ki je silno ostro poslal žogo v mrežo. 2:0 za Jugoslavijo. BSK je tudi ostro odgovoril. Zamenjal je tudi postavbo. Dubac je prevzel vodstva napad in BSK je izvedel nekaj nevarnih napadov na Jugoslavijin gol. Jugoslavija se je vsa umaknila v obrambo. Šele v 40. minuti se je BSK po dolgem obleganju nasprotnikovih vrst posrečilo zabiti častni gol. Iz gneče pred vrati je Žečević z ostrim strelom prevaril dotlej nepremagljivega Lovrića.

Vsa igra med BSK in Jugoslavijo je bila zelo lepa, napeta, prava preizkušnja za živce. BSK je ves čas bil močnejši, njegove kombinacije lepše, pred golom pa ni bil prav nič nevarnej, čeprav je vrata Jugoslavije naravnost bombardiral. Jugoslavija je bila silovitejša, hitrejša in v napadu mnogo bolj nevarna kot pa BSK. Vsak napad je pomenil tako rekoč polovico gola. Zaradi svoje sijajne igre je Jugoslavija zaslužila zmago, čeprav je bil BSK sredi polja močnejši. Tekmo je sodil g. Rakić iz Sarajeva.

Gradjanski (Z) : Zemun 3:0 (2:0)

Beograd, 2. aprila.

Dopoldne se je odigrala prvenstvena tekma med Gradjanskim in Zemunom pred 2000 gledalci na igrišču Jugoslavije, v kateri je z zelo slabo igro Gradjanski iz Zagreba premagal SK Zemun, ki je danes spustil iz rok lepo priložnost, da premaga slovit »purgarje« Gradjanski je danes zelo slabo zastopal zagrebški nogomet. Pokazal je neverjetno slabo igro in se mora zahvaliti le nemogočemu napadu Sparte, da je dosegel tako visok, čeprav nezaslužen rezultat Zasluga za današnjo zmago Gradjanskega gre največ Glaserju, ki je branil vse, tudi iz neposredne bližine ter napadu Zemuna, ki sploh ni znal zabiti gola. Če bi bil domač napad le malo boljši, bi Zemun utegnil Gradjanskega celo premagati. Gradjanski je zapustil zelo slab vtis. Prvi in tretji gol je zabil Kokotović iz 11 metrovke, drugi gol pa Antolković. Tekmo je sodil g. Maccoratti iz Ljubljane.

Hajduk : HAŠK 2:1 (1:1)

Zagreb, 2. aprila. Splitski Hajduk je že drugo nedeljo privabil nad 5000 gledalcev na igrišče. Tokrat je nastopil v isti postavi kot pred tednom dni proti lanskemu prvaku Hašku na igrišču na Maksimiru. V prvem polčasu je Hašk prevzel Hajdukovo visoko igro. Hajduk je prevladoval v polju. Najboljši del moštva je bila ožja obramba, kateri je odlično pomagal srednji krilec Požega, ki je bil sploh najboljši igralec v obeh polčasih. V 27. minuti prvega polčasa je pri enem izmed mnogih napadov Hajduka streljal Malošić mlajši ostro proti Hajdukovemu голу. V bližini gola pa je Zemetič obrnil žogo in ji dal smer v mrežo — 1:0. Dve minuti zatem je sledilo izenačenje po desnem krilu Haška Medariću, ki je poslal iz bližine žogo v levi gornji kot 1:1. Hašk si je prizadeval, da bi zvišal rezultat, vendar pa se mu to do konca prvega polčasa ni posrečilo. V drugem polčasu je Hašk svoje vrste uredil ter začel z igro nizkih pasov, na katero je navajen. Hajduk je poslal v obrambo Jozo Matošića in s tem povečal svoj odpor. Vsi Haškovi poskusi, da bi se njegovi igralci prebili skozi nasprotnikovo obrambo, so ostali brezuspešni. Hajduk je v drugem polčasu napadal le po srednjem napadalcu Kragiću. V 21. minuti se je temu posrečilo pod vratarjem Zmaro poslati žogo v mrežo in povišati na 2:1. Proti koncu igre je imel Hajduk že osem ljudi v obrambi ter je igro zavlačeval. Hašk se je zamaš trudil, da bi kaj dosegel, in tudi ni mogel več preprečiti poraza.

Slavija (V) : Slavija (S) 1:3 (1:1)

Varaždin, 2. aprila.

Tu se je odigrala danes tekma med obema Slavijama. Varaždinci, ki so v jeseni zmagali na vročih sarajevskih tleh ter pretelko nedeljo sredi Beograda odigrali neodločeno tekmo z Jugoslavijo, so bili tokrat favoriti. Vendar so razočarali gledalce, ki se jih je na stadionu Tivarija nabralo nad 2000. Po dokaj izenačeni igri v polju so Varaždinci zaradi neodločnosti napada morali tekmo izgubiti. V 4. minuti prvega polčasa je Bradaska, desno krilo Varaždinske Slavije, ostro streljal proti Slavijinim vratom iz daljave 30 m. Vrata je žogo odbil, toda Dabič jo je vrnil v mrežo. 1:0. V 18. minuti je Šalipur izenačil. Igra je postajala čedalje bolj živa in ostra, vendar se rezultat do konca prvega polčasa ni spremenil.

V drugem polčasu je bila igra v glavnem pri obeh nasprotnikih enakovredna, le da je imela varaždinska Slavija nekaj več smole. V 36. minuti je varaždinska Slavija zabila lastni gol in s tem izgubila tudi obe točki. 1:2. V zadnji minuti je srednji napadalec Sarajevčanov Rajlić peljal žogo do kazenskega prostora ter jo poslal neubranljivo v mrežo in postavil končni rezultat 1:3.

Ligaška tabela.						
1. BSK	18	13	3	2	54:14	29
2. Gradjanski Z.	18	12	2	4	41:14	26
3. Hajduk	18	10	4	4	44:26	24
4. Jugoslavija	18	10	3	5	33:20	23
5. Hašk	18	8	4	6	33:22	20
6. Jedinstvo	18	8	2	8	31:34	18
7. Slavija S.	18	7	3	8	30:30	17
8. Bask	18	5	6	7	23:27	16
9. Gradjanski Sk.	18	5	2	11	21:47	12
10. Ljubljana	18	4	4	10	15:36	12
11. Slavija V.	18	3	4	11	21:42	10
12. Zemun	18	3	3	12	17:51	9

Državno prvenstvo v teku čez drn in strn

Zmagovalec Kotnik Jože, drugi Bručan Jože.

Zagreb, 2. aprila.

Za državno prvenstvo v teku čez drn in strn, ki je bil letos po petih letih v Zagrebu, je vladalo med Zagrebčani izredno zanimanje. Že deset let neprestano zmagujejo slovenski klubi, za letos pa so se Zagrebčani temeljito pripravili in so bili trdno odločeni prekiniti s serijo zmag slovenskih klubov. To jim je tudi uspelo. Pri posameznikih kot pri moštvi so odnesli prvo mesto Zagrebčani.

Slovenski klubi se za letos niso tako pripravili kot druga leta in so zraven tega pokazali tudi zelo malo zanimanja. Tekem za državno prvenstvo se je udeležila od slovenskih klubov samo Ilirija, pa še ta pretežno s svojimi smučarskimi tekači. Primorje je poslalo samo tri posameznike, Mariborčani pa dva posameznika. To pot so prvič startali na tem teku tudi Splitskani, ki so poslali v Zagreb dva prav dobra tekača.

Tek čez drn in strn je bil v Maksimiru. Proga je bila izpeljana v dveh zankah po 2800 m in 2200 m. Ti dve zanki so morali tekači preteči dvakrat. Prva zanka je tekla ob Maksimirskega jezera po ravnini, dočim je bila druga zanka težja in je vodila po grebenih okoli jezera. Pripominjamo pa, da proga ni bila dolga celih 10 km, ampak kak kilometer manj.

Start in cilj sta bila na istem mestu. Ves potek tekmovalca je bil z velikim zanimanjem spremljalo okoli 2000 gledalcev. Ko so pa tekači gledalcem izginili izpred oči, je o poteku tekmovalca poročal po zvočnikih.

V prvi zanki so se vsi tekači držali še skupaj, v drugi zanki se je pa veriga tekačev razklenila in so prišli v vodstvo Kotnik, Bručan, Kvas, Flasi in Krajcar. Pri 6 km je Kotnik Bručana potegnil in rezal skozi cilj prvi kakih 120 m pred Bručanom.

Rezultati so bili:
1. Kotnik Jože (Concordia) 32:05.3;
2. Bručan Jože (Ilirija) 32:30.3;
3. Sindelar (Concordia) 32:37;
4. Krajcar (Concordia) 32:42;
5. Kvas (Ilirija) 33:05;
6. Blašković (SPLIT), 7. Glonar (Ilirija), 8. Krajcar II. (Concordia), 9. Krepl (Maraton, Maribor), 10. Flasi (Hašk).

Nekako v sredi med tekmovalci je pritekel na cilj dolg črn fant ki je na cilju izrekel gnusno italijansko kletvico. Navzoče občinstvo se je

Prihodno nedeljo igrajo:

V Ljubljani: Ljubljana : Slavija V.
V Beogradu: BSK : Bask in Jedinstvo : Jugoslavija.
V Zagrebu: Gradjanski : Slavija S.
V Skoplju: Gradjanski : Hašk
V Splitu: Hajduk : Zemun.

Maribor : Hermes 2:0 (2:0)

Maribor, 2. aprila.

V začetku prvega polčasa je Maribor močno pritisnil ter ostal v premoči skoro ves polčas. V 10. minuti je branilec Hermesa po nesrečnem naključju spremenil smer ostro streljane žoge, ki je neprimerno končala svojo pot v mreži. Že v naslednji minuti je Tičar iz daljave 18 m zelo ostro in točno streljal na gol ter zvišal razmerje na 2:0. Vsi ostali številni napadi domačinov so se nehali ob dobri obrambi gostov.

V drugem polčasu se je slika nekoliko spremenila. Gostje so ostro pritisnili, da bi izenačili, toda domačini so se žilavo branili. Izid tekme je ostal nespremenjen. Tekmo je vodil sodnik Konič iz Maribora.

Bratstvo (Jesenice) : Atletiki (Celje) 2:2

Celje : Jugoslavija 3:1

Hockey na travi

DUV (Genova) : Maraton (Zagreb) 4:2 (3:1).
DUV (Genova) : reprezentanca Zagreba 1:1 (1:0).
Zagreb, 2. aprila.

Tu so gostovali italijanski akademski igralci hokeja po travi iz Genove. Vrnili so obisk tukajšnjemu klubu Maratonu, ki je pred nedavnim gostoval v Genovi in Milanu. V prvi tekmi so porazili Maraton Danes pa so nastopili v isti postavi proti reprezentanci Zagreba, ki so jo sestavljali povelični igralci jugoslovanskega državnega prvaka Concordie. Zagrebčani so nudili močnejši odpor ter zaslužili neodločen izid tekme. Pri Zagrebčanih je bil najboljši vratar.

Veliko avtomobilsko nagrado

Pauja je dobil Lang

Srassbourg, 2. aprila.

Danes je bila v Pauju velika avtomobilska dirka, ki je v športnem svetu znana kot »Grand prix automobile Pau«. Na tej dirki se je zbrala elita evropskih avtomobilskih dirkačev.

Zmago je odnesel Nemec Lang na vozilu Mercedes. Tudi drugi je bil Nemec in sicer Von Brauchitsch. Tretji, odnosno četrti je bil Francoz in sicer Etancelin ter Sommer.

Francoski nogomet

Polfinalni tekmi za francoski nogometni pokal sta dali ta dva rezultata: Lille : Sete 1:0, Racing : FIVES 1:0.

Prva divizija je imela danes nekaj presenečenj. Marseille : St. Etienne 3:1. Antibes : Metz 1:1, Lens : Canes 6:1, Le Havre : Rouen 4:1, Strasbourg : Roubaix 2:0.

Državno boksarsko prvenstvo

Zagreb, 2. aprila.

V dvorani Hrvatskega Sokola v Zagrebu je bilo danes državno boksarsko prvenstvo boksarjev-amaterjev. Tega prvenstva se je udeležilo 10 klubov in 37 tekmovalcev, med katerimi so poslali svoje tekmovalce v Zagreb Slovan iz Ljubljane, Trbovlje in Pekovski športni klub iz Maribora.

V muški kategoriji je po točkah premagal Nemeček Vlado (Croatia) Štija (Split).

V bantam kategoriji je zmagal v prvem krogu k. o. Padel (Croatia) Povaletja (Herkules).

V peresni kategoriji je prvak Fuke (Bata, Borovo). Gottesmann (Makabi, Zagreb) je bil zaradi preizkušnje udarca diskvalificiran v tretjem krogu.

V lahki kategoriji je zmagal po točkah Devčić (Herkules) Ravnikarja (Croatia, Zagreb).

V welter kategoriji je premagal Polak (Makabi) po točkah Kerina (Herkules).

V srednji kategoriji je premagal Krleža (Herkules) v prvem krogu k. o. Bošnjarka (Croatia).

V polteški kategoriji je premagal Hladnik (Herkules) po točkah Mitija (Split).

V teški kategoriji je premagal po točkah Ipavec (PSK, Maribor) Albinja (Herkules).